

vilde derfor være urigtigt atter og atter at forlange Ændringer, selv om de maaske ere Forbedringer, da de vilde vanskeliggøre Forholdene for Rederne. Vi maa i saa Henseende være meget forsigtige, idet vi efter min Mening allerede ere komne saa langt frem, at det i Øjeblikket vilde være farligt at gaa stort videre.

Det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Laursen) omtalte Handelskoleforholdene og berørte en Ting, som ikke alene har stor Betydning, men som jeg kunde have megen Sympati for, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt man ikke kunde lade de Elever, som udgaa fra Handelsstandens treaarige Aftenskoler, fortsætte deres Uddannelse i det andet Semester af de etaarige Dagskoler. Jeg saa meget gerne, at det kunde gennemføres, fordi jeg er enig med det ærede Medlem i, at det er et sørgeligt Lavmaal, som saa mange af de unge Handelsmænd lade sig nøje med ved at lade det være nok med de Kundskaber, de kunne erhverve ved Hjælp af Aftenskolerne. Sikkert kunne mange være nødte dertil af pekuniære eller af andre Grunde, men der er ikke Tvivl om, at mange vilde kunne gaa videre med deres Uddannelse, hvis de havde Udholdenhed nok. Jeg tilføjer, at jeg er lidt betænkelig ved en Skik, som er indført i Aftenskolerne, nemlig at give de Elever, der have tilendebragt det treaarige Kursus, et Certifikat. Jeg har set mange Eksempler paa, at det, at de paagældende have faaet et Certifikat, betragtes baade af Eleverne selv og — ikke mindst — af deres Forældre som et Tegn paa, at nu ere de færdiguddannede, mere behøve de ikke. Det er uheldigt, at der saaledes tillægges dette Certifikat større Betydning, end det har.

Naar jeg sagde, at jeg i og for sig kunde finde det ønskeligt, at man kunde indføre den Ændring, det ærede Medlem foreslog, var det, fordi jeg mener, det vilde være heldigt, om man kunde bidrage til, at de paagældende Elever fik en yderligere Uddannelse. Men jeg maa aldeles bestemt tage Afstand fra den Maade, hvorpaa det ærede Medlem mente, det kunde gennemføres. Han mente, at naar en Elev var færdig med den treaarige Aftenscole, skulde han kunne gaa ind i den etaarige Dagskoles andet Semester, men dette vilde rumme en overordentlig stor Fare for samme etaarige Dagscole. Jeg har i Fjor haft Lejlighed til at udtale mig noget om dette Spørgsmaal og maa gentage, at det er sørgeligt, at vor Nation stiller saa langt lavere Krav end nogen anden evropæisk

Nation til de unge Handelsmænds Kundskaber. Handelsskoleundervisningen her er mindre i sit Omfang — tror jeg nok — end hos nogen anden Nation. Ja, det er maaske for stærkt sagt, jeg ved ikke, hvorledes den er i Portugal eller Tyrkiet, men i alt Fald nøjes ikke et eneste af de os omgivende Lande med det — jeg maa sige — Lavmaal af Undervisning, vi herhjemme finde tilstrækkeligt. Vi have en eneste toaarig Skole, og der er vist 6 à 7 etaarige Dagskoler, og saa have vi Aftenskolerne. Dersom vi give Aftenskoleeleverne Ret til at gaa ind i Dagskolernes andet Semester, vil det sige det samme som, at vi slippe derind et vist Antal unge Mænd, der nødvendigvis maa staa paa et andet Udviklingstrin end de gamle Elever i Dagskolen, der have gaaet første Semester igennem. Selv om man regulerer Undervisningen i Aftenskolerne saa meget som muligt for at bringe den i Overensstemmelse med Undervisningen i Dagskolerne, maa der blive Forskel mellem Eleverne, saavel paa Grund af Lærerne som paa Grund af Eleverne selv. Det vil kun sinke Undervisningen at faa Eleverne fra Aftenskolen ind i Dagskolen. Komme de f. Eks. ind i Begyndelsen af Januar Maaned, vil allermindst hele Januar gaa med til at gøre dem, om jeg saa maa sige, husvante baade med Lærere og Elever og ogsaa med Undervisningsmaaden, og det bevirker, at de gamle Elever blive holdte tilbage i Undervisningen, idet Lærerne skulle føre de nye Elever frem til samme Standpunkt, som de gamle indtage. Guderne skulle vide, at den Undervisning, man kan faa i et Aar i en Dagscole, er saa ringe, at den ikke taaler at beskæres. Kunde man derimod skabe en Dagscole, der kun modtog Elever fra de treaarige Aftenskoler, var det naturligvis noget andet. Det skulde jeg med Glæde se, men det vil vist blive meget kostbart, saa jeg tror, at der ikke i Øjeblikket er nogen Mulighed for at gennemføre det. Jeg kan rolig sige, at der er faa Ting, der interessere mig saa meget som netop Skolespørgsmaal, og jeg beder det ærede Medlem være overbevist om, at var der nogen Mulighed for at gennemføre den Plan, han nævnede, vilde jeg være rede til det. Men jeg ser ikke nogen Udvej til det.

Landbrugsministeren (Anders Nielsen):

Under Hensyn til Tidspunktet og den ringe Tilslutning til Mødet i Øjeblikket ville mine Bestræbelser gaa ud paa at fatte mig i Korthed. Jeg skal derfor straks springe over, hvad jeg havde tænkt mig